

Intern toezicht Stichting kom Leren

Vooraf

De Stichting kom Leren heeft in haar statuten vastgelegd dat het intern toezicht wordt uitgeoefend door een Raad van Toezicht (RvT)¹. Deze RvT is conform artikel 17c van de Wet op het primaire onderwijs (WPO) belast met het interne toezicht op de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden door het bestuur en staat het bestuur met raad terzijde.

In het kader van de eigen maatschappelijke verantwoording legt de RvT vast op welke manier het intern toezicht binnen de Stichting kom Leren vorm wordt gegeven. In dit document is de toezichtvisie en het toezichtkader van de RvT beschreven. Ook de werkwijze van de RvT, het informatieprotocol en de relatie van de RvT met de stakeholders hebben een plaats in dit document.

Toezichtvisie

De RvT van de Stichting kom Leren heeft de ambitie om waarde toe te voegen aan de goede besturing van de organisatie in het licht van de maatschappelijke opgave van de stichting.

Dit doet de RvT door:

- het houden van toezicht op het realiseren van de doelen, het beleid en de algemene gang van zaken in de stichting en het functioneren van het College van Bestuur (CvB);
- het optreden als werkgever van het CvB;
- het vervullen van een klankbord- en adviesrol;
- het aangaan van relaties met interne en externe stakeholders;
- het afleggen van verantwoording over het eigen handelen in het jaarverslag van de stichting.

De relatie met het CvB is een relatie van nevenschikking, met respect voor de bestuursautonomie van het CvB. Het CvB is de statutair bestuurder die intern verantwoording aflegt aan de RvT en extern aan de samenleving in het algemeen en de stakeholders in het bijzonder.

De RvT richt zich bij de vervulling van zijn taak op het belang en het doel van de stichting en de daarmee verbonden organisaties wat impliceert dat de RvT zich richt op het maatschappelijk belang dat de stichting behartigt. Het bestuur weegt de verschillende belangen af, de RvT ziet toe op deze belangenafweging en stelt de vraag of het CvB alle belangen heeft meegewogen.

De RvT functioneert vanuit een maatschappelijk perspectief en ziet erop toe dat de maatschappelijk gewenste doelen van de Stichting kom Leren worden vertaald naar concrete doelen die de kwaliteit van onderwijs waarborgen. Een gezonde bedrijfsvoering is daarbij een voorwaarde.

De opdracht van de Stichting kom Leren is het verzorgen van kwalitatief goed onderwijs in haar scholen die midden in de samenleving staan, zodat de kinderen een optimale voorbereiding op de toekomst krijgen. De verscheidenheid van scholen binnen de stichting is een groot goed, omdat dit ouders de mogelijkheid biedt om een school te kiezen met een profiel dat aansluit bij hun opvattingen over opvoeding en onderwijs. Bovenschoolse samenwerking en kennisdeling zijn tegelijkertijd ook van belang om een hoge standaard van onderwijskwaliteit te realiseren.

---

¹ De Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR) die per 1 juli 2021 in werking is getreden geeft een uniform regelgevend kader voor alle rechtspersonen. De WBTR geeft ook stichtingen en verenigingen een wettelijke grondslag voor het instellen van een Raad van Commissarissen, die ook kan worden aangeduid als een Raad van Toezicht. Zie BW, artikel 47 | [wetten.nl - Regeling - Burgerlijk Wetboek Boek 2 - BWBR0003045](https://wetten.nl/Regeling-Burgerlijk%20Wetboek%20Boek%202-BWBR0003045) (overheid.nl) In deze notitie wordt de term Raad van Toezicht gehanteerd.

De RvT is zich steeds bewust van de verschillende rollen die hij vervult: toezichthouder, werkgever, klankbord/adviseur en netwerker. In iedere rol is de focus van de RvT gericht op de resultaten met doorwerking op het primaire proces; georiënteerd op het bestuur, de organisatie als geheel en de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR).

De klankbord- en adviesrol naar het CvB vervult de RvT door van buiten naar binnen te kijken, met een onafhankelijke blik, waarbij niet de 'waan van de dag' het gesprek bepaalt, maar juist de strategische richting. Door het stellen van vragen daagt de RvT het CvB uit om voorgenomen beleid vanuit een breed perspectief met afweging van alle belangen te onderbouwen.

Goed toezicht stimuleert een open aanspreekcultuur. Aanspreekbaar willen en kunnen zijn op datgene wat is bereikt, wat goed ging en wat niet. Openheid vraagt om een responsieve houding; dat wil zeggen dat het toezicht ontvankelijk is voor interne en externe signalen en dat het laat zien wat het met die signalen doet.

De onafhankelijkheid van de RvT krijgt vorm door het vermijden van (de schijn van) belangenverstremming tussen (persoonlijke) belangen van de RvT-leden en de belangen van de stichting en door het toezicht te baseren op meerdere (onafhankelijke) informatiebronnen. Is een mogelijk tegenstrijdig belang bij één of meer leden van de RvT aan de orde dan zal de (mogelijk) geconflieerde toezichthouder (commissaris) niet deelnemen aan de beraadslaging en besluitvorming over het bewuste onderwerp.

Naast deze rol-neming is de opdracht aan de Raad van Toezicht:

1. Bewaken van de algemeen maatschappelijke doelen, grondslag en specifieke doelstelling(en) van de Stichting;
2. Toezien op compliance aan wet- en regelgeving;
3. Voorzien in een goed samengesteld en goed functionerend College van Bestuur.
4. Toezien of het College van Bestuur doordacht en zorgvuldig handelt vanuit het belang van de Stichting in overeenstemming met de Code goed bestuur PO²;
5. Toezien op doelmatige en rechtmatige aanwending van de middelen en het borgen van de waarde van de materiële en immateriële eigendommen van de Stichting.
6. Afleggen van verantwoording (zowel intern als extern) over de eigen activiteiten en toegevoegde waarde van het toezicht voor de organisatie.
7. Bewaken van de continuïteit van de stichting.

De RvT werkt vanuit de volgende kernwaarden (geïnspireerd door de Code Goed Bestuur van de PO-Raad en de Code Goed Toezicht van de VTOI/NVTK³):

- Maatschappelijke verantwoordelijkheid: het toezicht dient een maatschappelijk belang;
- Integriteit en transparantie: overeenkomstig wet- en regelgeving, informatie geven en informatie krijgen, handelen vanuit vertrouwen en een open aanspreekcultuur;
- In verbinding met de interne en externe omgeving;
- Professionaliteit, professionalisering en lerend vermogen.

---

² Code Goed Bestuur in het primair onderwijs, PO-raad, november 2020 | Zie: [code goed bestuur 0.pdf \(poraad.nl\)](#)

³ Code Goed Toezicht, Aanzet voor een Code Goed Toezicht en het gesprek daarover, Kwaliteitscommissie VTOI-NVTK. December 2020. | Zie: [code-goed-toezicht.pdf \(vtoidnvtk.nl\)](#)

Toezichtkader

Het toezichtkader geeft focus aan het intern toezicht. Het is een concrete richtinggevende beschrijving van de speerpunten die de RvT, gegeven de strategische en operationele thema's die het CvB in het strategisch beleidsplan/ meerjarenbeleidsplan heeft opgenomen, van belang vindt voor (de toekomst van) de stichting en waar de RvT in zijn toezicht extra aandacht aan zal schenken. RvT en CvB maken afspraken over de wijze waarop met deze speerpunten zal worden omgegaan, zodat de RvT zijn toezichthoudende rol kan vervullen. Deze afspraken zijn (deels) tijd specifiek en worden jaarlijks geëvalueerd en zo nodig aangepast.

Voor de schooljaren 21/22 en 22/23 ziet de RvT de volgende speerpunten die hij van strategisch belang acht voor de toekomst van de stichting:

- **Het Strategisch Beleidsplan.**
In 2023 moeten de doelen van het SBP gerealiseerd zijn. Het SBP kan haar strategische functie alleen waarmaken als er zicht is op tussenresultaten, bijgestuurd wordt waar nodig en eventueel doelen worden bijgesteld.
- **Onderwijsresultaten.**
De stichting is financieel gezond en de bedrijfsvoering is op orde. De aandacht (ook van het toezicht) kan daarom meer dan voorheen uitgaan naar de onderwijsresultaten, zowel de cognitieve als de non-cognitieve aspecten. Afstandsonderwijs, kansengelijkheid en onder advisering zijn daarbinnen thema's die door de Corona-pandemie extra aandacht hebben gekregen.
- **Personeelsbeleid.**
Het lerarentekort zal de komende jaren van invloed zijn op de manier waarop de stichting kan werken aan het realiseren van ambities. Ook de inzet van NPO-middelen ter bestrijding van Corona-achterstanden, zal door dit lerarentekort worden beïnvloed. Innovatie in de klas, onderwijskundige vernieuwing, optimaal benutten van alle expertise binnen de stichting, zullen noodzakelijk zijn om kwalitatief goed onderwijs te blijven geven.
- **Profilering van de Stichting kom Leren.**
Stichting kom Leren is één van de stichtingen die in de regio primair onderwijs verzorgt. De stichting wil in dit onderwijslandschap een eigen positie innemen. Wat kenmerkt Stichting kom Leren? Welke kleur heeft de stichting? Hoe wordt dit over het voetlicht gebracht?
- **IKC-ontwikkeling.**
De samenwerking tussen het primair onderwijs en de kinderopvang krijgt steeds meer belangstelling. Waarschijnlijk zal het nieuwe regeerakkoord gaan inzetten op 2 dagen kinderopvang voor alle kinderen van 0-4 jaar (niet alleen voor werkende ouders). Kinderopvang (inclusief de buitenschoolse opvang) wordt in toenemende mate van belang geacht, niet alleen voor de arbeidsparticipatie van ouders maar ook omdat kinderopvang een belangrijk bijdrage kan leveren aan de ontwikkeling van kinderen. Inzet op doorlopende leerlijnen, een goede start voor alle kinderen en arrangementen waarin schooltijden en opvangtijden naadloos op elkaar aansluiten, vragen om een goede samenwerking tussen primair onderwijs en kinderopvang.

Werkwijze van de RvT

De RvT vergadert zo vaak als de RvT dit nodig acht; met of zonder het CvB.

Voor de reguliere vergadering met het CvB werkt de RvT met een jaarplanning en een vergaderagenda, waarbij de onderwerpen zijn gerubriceerd in 1. Formele goedkeuringsbesluiten 2. Onderwerpen ter informatie 3. Onderwerpen ter meningsvorming.

Als de actualiteit daar aanleiding toe geeft, kan het CvB de RvT verzoeken om buiten de reguliere RvT-vergaderingen met hem in overleg te treden. Voorafgaand aan de overleggen met het CvB vindt een vooroverleg van de RvT ten behoeve van de eigen meningsvorming plaats.

In overeenstemming met de statuten van de stichting keurt de RvT in zijn toezichthoudende rol de volgende bestuursbesluiten goed voorafgaand aan de vaststelling door het CvB:

- Het Strategisch Beleidsplan;
- De (meerjaren)begroting;
- Het jaarverslag (inclusief de jaarrekening);
- Het managementstatuut;
- De procuratieregeling.

Bij het verlenen van goedkeuring hanteert de RvT de volgende criteria:

- strookt het voorstel met wet- regelgeving?
- is het voorstel goed gemotiveerd?
- is aangegeven welke belangen zijn afgewogen?
- zijn de risico's goed in beeld gebracht?
- neemt de bestuurder geen onaanvaardbare risico's?
- is de relatie tussen doelen en middelen helder aangegeven?
- is er draagvlak in de organisatie voor de voorgestelde richting?
- is het haalbaar en reëel?

Andere kenmerken van de werkwijze van de RvT:

- De RvT werkt met commissies waaronder in ieder geval een remuneratiecommissie, een auditcommissie en een onderwijscommissie. Het doel van het werken met commissies is doelmatigheid: de commissies bereiden de meningsvorming en besluitvorming in de plenaire vergaderingen voor. De commissies zijn verantwoording verschuldigd aan de RvT als geheel die in alle gevallen integraal verantwoordelijk blijft.
- De RvT benoemt de externe accountant en formuleert in overleg met het CvB de opdracht voor de jaarlijkse controle van het jaarverslag en het opstellen van een jaarlijkse managementletter.
- De RvT evalueert periodiek het functioneren van de Raad van Toezicht als collectief, van de individuele leden afzonderlijk en van het samenspel met het bestuur en met andere betrokkenen. Minimaal 1 x per 4 jaar onder leiding van een externe deskundige. De evaluatie richt zich op de toezichthoudende taak (is onze basis op orde?), op het toezichthoudend vermogen (is ons gedrag effectief?) en op de toezichthoudende opgave (vanuit welke waarden handelen wij?).⁴

---

⁴ Volgens de Handreiking evaluatiecyclus toezicht van de VTOI/NVTK, 2021 | Zie: [Handreiking en werkboek evaluatiecyclus \(vtoi-nvtk.nl\)](#)

Informatieprotocol

De RvT dient zicht te houden op het functioneren van de stichting. De RvT bewaakt de actuele, tijdige en relevante informatievoorziening via formele kanalen en documenten via het CvB én via andere kanalen. De RvT onderscheidt daarbij informatie om zijn toezichthoudende rol te kunnen vervullen en informatie die nodig is om met het CvB over actuele onderwerpen te kunnen sparren.

Het CvB is een belangrijke schakel in de informatievoorziening van de RvT. Daartoe maken de RvT en het CvB afspraken over de informatie die de RvT van het CvB wenst te ontvangen.

Daarbij zijn verschillende informatiestromen te onderscheiden:

1. Over situaties in de actualiteit die de RvT nodig heeft voor zijn functioneren, wordt de voorzitter van de RvT onverwijld geïnformeerd door het CvB. De voorzitter van de RvT informeert vervolgens de leden van de RvT hierover.
2. De jaarlijkse cyclus van jaarplan, begroting, jaarverslag en jaarrekening wordt tijdig geagendeerd voor de RvT-vergadering. Steeds éénmaal ter bespreking en éénmaal ter vaststelling. De auditcommissie en CvB bespreken begroting en jaarrekening voorafgaand aan de bespreking in de RvT. De onderwijscommissie en CvB bespreken jaarplan en jaarverslag voorafgaand aan de bespreking in de RvT. De voortgang van het SBP maakt integraal onderdeel uit van deze cyclus.
3. De managementinformatie die het CvB gebruikt voor de sturing van de organisatie wordt op hoofdlijnen periodiek gedeeld met de RvT en voorzien van een 'oplegger' waarin het CvB deze informatie voorziet van een heldere toelichting, conclusies, aandachtspunten en, zo nodig, van een beschrijving van de voorgestane aanpak/ vervolgstappen. Deze informatie betreft in ieder geval de onderwerpen onderwijs, financiën, personeel en huisvesting.
4. Over de informatie die de RvT nodig heeft om de speerpunten uit het toezichtkader te volgen, worden afzonderlijke afspraken gemaakt.
5. Vermeldenswaardige zaken in de actualiteit van de stichting worden via de 'Mededelingenrol' met de RvT gedeeld bij de reguliere vergaderingen van CvB en RvT. Het antwoord op de vraag wat vermeldenswaardig is, zal in de loop van de tijd steeds helderder worden.

In algemene zin geldt dat het CvB de RvT zo spoedig mogelijk op de hoogte stelt van eventuele gevoeligheden in verhoudingen in- of extern, die het bereiken van de strategische doelen belemmeren.

Stakeholders van de Raad van Toezicht

De RvT heeft niet alleen een relatie met het CvB, maar richt zich ook op de relatie met diverse stakeholders. De RvT is benaderbaar, zichtbaar en kenbaar, staat open voor signalen maar is geen 'klachtenbureau'.

Als zijn stakeholders onderscheidt de RvT in ieder geval:

Binnen de stichting:

- De GMR.
De RvT heeft ten minste twee keer per jaar overleg met de GMR⁵. Het doel van dit overleg is primair het informeren van de RvT over wat er leeft in de organisatie vanuit het perspectief van personeel en ouders.
- Het directeurenoverleg (DO).
De RvT plant tenminste eenmaal per jaar een gesprek met het directeurenoverleg. De vorm waarin dit overleg plaatsvindt zal in onderling overleg met het DO worden bepaald. Het gesprek heeft als doel de RvT te informeren over de gang van zaken in de organisatie vanuit het perspectief van de directeuren.
- De scholen.
De RvT bezoekt jaarlijks scholen van de stichting met de bedoeling om zicht te krijgen op het primaire proces en in gesprekken te luisteren naar successen en problemen.
- Het bestuursbureau.
De RvT plant tenminste eenmaal per jaar een overleg met het bestuursbureau. De vorm waarin dit overleg plaatsvindt zal in onderling overleg met het bestuursbureau worden bepaald. Het gesprek heeft als doel de RvT te informeren over de gang van zaken in de organisatie vanuit het perspectief van het bestuursbureau.
- De controller.
Tweemaal per jaar informeert de controller de RvT in een aparte RvT-vergadering mondeling over de (financiële) gang van zaken in de stichting.

Buiten de stichting:

De RvT heeft formele banden met de Inspectie van het Onderwijs en met de accountant van de stichting.

- De Inspectie van het Onderwijs.
Bij het bestuursgerichte externe toezicht dat de inspectie uitoefent is de relatie tussen het CvB en de interne toezichthouder object van onderzoek: verantwoordt het CvB zich naar de RvT, bespreekt het CvB de verschillende kwaliteitsgebieden regelmatig met de RvT en functioneert de RvT onafhankelijk van het bestuur?
Ook is voorzien in een gesprek met de RvT als een van de sleutelfiguren in de organisatie.
- De accountant van de stichting.
De RvT benoemt de accountant en is diens opdrachtgever. De accountant doet eenmaal per jaar verslag van zijn bevindingen en brengt een managementletter uit. De RvT kan de accountant uitnodigen om zijn bevindingen mondeling toe te lichten in een vergadering van de RvT.

Daarnaast onderhoudt de RvT contacten met andere stakeholders buiten de stichting. De intensiteit van die contacten zal afhankelijk zijn van de accenten die in een bepaalde periode aan de orde zijn.

- Ouders en leerlingen van de scholen van de stichting;
- Partners in de kinderopvang;
- Besturen van gemeenten waarbinnen scholen van de stichting zijn gevestigd;
- Andere schoolbesturen;
- Andere Raden van Toezicht.

---

⁵ WPO artikel 17c, lid 3